

ترومای شکم

به هر نوع جراحت و ضربه به ناحیه شکمی، ترومای شکم اطلاق می شود. شکم بوسیله لگن و تعدادی از دنده های قفسه سینه محافظت می شود. ایجاد صدمات غیرنافذ در شکم اجتناب ناپذیر می باشند. وسایلی که برای محافظت از بدن در تصادفات وسایل نقلیه استفاده می شوند همانند کمربند ایمنی و کیسه هوا. اگر درست استفاده نشوند می توانند به شکم آسیب برسانند. لیه های کمربند در بالای لگن می تواند باعث پارگی احشاء داخل شکم (کبد، طحال، معده و...) ، روده ها یا آسیب عروقی شود. شکستگی مهره های کمری یا آسیب نخاع می تواند به علت سفتی لیه های کمربند در ناحیه ی شانه ایجاد شود.

- اگرچه صدمات وارده به شکم در مقایسه با سر و سینه از اهمیت کمتری برخوردار نیست به دلیل وجود اندامهای حساس در حفره شکم قابل توجه می باشد.

شکم محل قرار گرفتن اندامهای متعدد مانند معده، روده، طحال، کبد، لوزالمعده، کیسه صفرا، صفاق، کلیه، لوزالمعده، مثانه، رحم، غدد فوق کلیوی، تخمدانها و آپاندیس است شایعترین عضوی که در ضربات غیرنافذ صدمه می بیند طحال است و شایعترین عضوی که در ترومای نافذ (توسط چاقو و اجسام تیز) آسیب می بیند احشای تو خالی مانند معده و کولون و روده باریک هستند در ترومای شکمی ممکن است عروق داخلی شکمی آسیب دیده که می توانند تهدید کننده حیات باشند.

علائم ترومای شکم :

- ۱- درد شکمی ۲- حساسیت و سفتی شکم
- ۳- آثار کبودی در سطح شکم

تشخیص :

- ۱- معاینه بالینی ۲- سونوگرافی ۳- سی تی اسکن

درمان :

در موارد اورژانس، درمان جراحی بصورت لاپاراتومی (برش هر قسمت شکم جهت معاینه و ترمیم آسیب) انجام می شود.

در ترومای شکم، بزرگ ترین خطر آسیب و خونریزی در طحال و کبد است.

طحال :

طحال یک عضو داخلی شکم است که در سمت چپ قسمت فوقانی شکم، در کنار معده و بالای کلیه چپ قرار گرفته است. طحال کاملاً توسط دنده تحتانی قفسه سینه محافظت می شود و در حالت طبیعی، نمی توان آن را از طریق جدار شکم لمس کرد، طحال نقش مهمی را در پاسخهای ایمنی بدن ایفا می کنند

علائم پارگی طحال :

- ۱-درد در تمام شکم به علت خونریزی احساس میشود
- ۲-احساس درد و ناراحتی هنگام لمس کردن قسمت فوقانی و چپ شکم
- ۳- احساس گیجی و سبکی سر
- ۴- کاهش فشار خون به دلیل خونریزی داخلی
- ۵-درد شانه چپ
- ۶-تاری دید و تاکی کاردی

دانشگاه علوم پزشکی تبریز

دفتر پرستاری مرکز آموزشی و درمانی امام رضا (ع)

ترومای شکم

تهیه کننده:

هانیه محمدی

کارشناس پرستاری

تاریخ بازنگری: تابستان ۹۹

۲- در صورت تجدید آنتی بیوتیک به موقع مصرف و دوره درمان تکمیل گردد.

۳- سالانه واکسن آنفولانزا و مننگوکوک را تزریق کند.

واکسن پنوموکوک بعد از جراحی تزریق می شود و لازم است هر ۳-۵ سال یکبار تکرار گردد

بیمار گرامی

فاش ماهی پس از ترخیص از بیمارستان از بلند

کردن اجسام سنگین پرهیزید

از انجام ورزش هایی نظیر بوکس که امکان

آسیب جدی را به همراه دارد حد الامکان پرهیز

کنید.

با آرزوی سلامتی برای بیماران و همراهان گرامی

منابع:

پرستاری در بحران نوشته حسین شیری

تروما تالیف دکتر محمدرضا حسین زاده

<http://imamreza.tbzmed.ac>

۷- بروز علائم شوک مانند رنگ پریدگی، بی قراری و غش کردن

تشخیص:

۱- انجام معاینه فیزیکی ۲- سونوگرافی ۳- سی تی اسکن

درمان:

در صورت قطعی شدن پارگی طحال، بیمار را فوراً به اتاق عمل منتقل و طحال را از شکم خارج می کنند زیرا در اثر پارگی طحال، مقدار زیادی خون به حفره شکم وارد می شود و فرد بدلیل از دست دادن خون ممکن است بمیرد

توجه: طحال یک بافت پر خون است و حاوی مقدار زیادی گلبول قرمز می باشد

در صورت پارگی خفیف طحال، نیاز به انجام جراحی نیست، بیمار چند روز در بیمارستان بستری و تحت درمان قرار می گیرد.

مراقبت در منزل:

توجه: فردی که طحال او برداشته شده، در معرض ابتلا به عفونتهای مختلف است (طحال در سیستم ایمنی نقش مهمی دارد) بنابراین لازم است:

۱- مراقب سلامت خود باشد و از تماس با افراد مبتلا به بیماریهای عفونی و تب دار اجتناب کند و در صورت بروز تب به پزشک مراجعه کند.